

Kesh försvarar daliter

- Om vi daliter äter och det blir mat över, vill människor från de högre kasten inte ens ge den maten till sina husdjur. Vi måste förvara matresterna skilt, berättar 46-åriga Kesh Maya Gayak.

Kesh Maya är dalit, den lägsta kasten i det nepalesiska kastsystemet. Kastsystemet delar redan från födseln in människor i olika grupper, som har olika rättigheter och skyldigheter. Kasttillhörigheten bestämmer vilket jobb du kan göra och vem du kan gifta dig med. Traditionellt anses daliter "orena" och man anser att de kan "förorena" andra. Just detta var det frågan om i Kesh Mayas fall.

Kesh Maya har blivit diskriminerat i hela sitt liv.

- När jag jobbade på fälten, var barnen från de högre kasten ofta där och lekte. Om jag själv var törstig och bad om vatten, fick jag dricka sist, efter att barnen från de högre kasten druckit först. Jag blev arg, eftersom jag var så törstig, berättar Kesh och ger ett annat exempel:
- Jag jobbade åt människor från de högre kasten. Jag satte mig ner på en trästol på gården. Plötsligt ropade en gammal man åt mig i otrevlig ton. Jag borde inte ha suttit på stolen eftersom jag är dalit.

I Nepal lever närmare hälften av daliterna under fattigdomsgränsen. De är ofta jordlösa och deras förväntade livslängd är i medeltal lägre än andras. Även om det skett framsteg och Nepals grundlag förbjuder kastdiskriminering, möter daliterna ännu många slags diskriminering. Globalt drabbar kastdiskriminering cirka 260 miljoner människor.

Kesh Maya är med i en bygrupp som stöds av Finska Missionssällskapet. Hon jobbar för att avlägsna kastdiskrimineringen och gruppen godkänner inte diskriminering. En gång ingrep de i en situation då människor från de högre kasten inte ville dricka det te som erbjöds av människor från de lägre kasten.

- Vi berättar åt människorna i gruppen att ingen kan vägra dricka te som en dalit bjuder på. Vi diskuterade i gruppen och kom fram till att om någon diskriminerar daliter, så kan de inte vara med i gruppen längre. Till slut lyckades vi lösa problemet med te-drickandet och nu förekommer inte längre någon diskriminering i gruppen", berättar Kesh.

Kesh Maya har gjort allt för att hennes barn ska få gå i skola.

Kesh Maya berättar att bygruppen gett henne självförtroende och mod. Under hennes ledning har gruppen tagit itu med diskriminerande seder. Till exempel måste daliter under fester hämta sin mat via ett fönster på baksidan av huset, när de övriga fick maten från ett fönster på framsidan av huset. Tack vare uppmuntran från Kesh Maya hämtar daliterna nu sin mat från framsidan.

Bygruppen och ett andelslag har förbättrat levnadsförhållandena i byn. Kesh Maya berättar att livet tidigare var svårt och hon fick jobba åt andra. Det fanns inte tillräckligt med pengar för att köpa skoltillbehör och barnen hade gamla kläder. Nu är situationen bättre. Hon har egen mark och arrenderar också lite mark. Hon får också inkomster från getter och höns.

Kesh Maya berättar stolt att hon jobbat hårt för att hennes barn ska kunna gå i skola. Hennes äldsta dotter är idag lärare och en annan dotter jobbar som tjänsteman. Kesh Maya är också hoppfull då det gäller att minska på kastdiskrimineringen.

- Nuförtiden kommer utbildade människor från de högre kasten och frågar mig om råd hur man kan utveckla samhället. Det är jag glad för. Nu har vi grundlagen och andra lagar som många känner till.

Enligt Kesh Maya borde utbildade människor från de högre kasten gå kurser om hur man kan minska kastdiskrimineringen.

- Människor från både de högre och de lägre kasten behövs i en kampanj mot kastdiskriminering.

Finska Missionssällskapet stöder jordlösa, fattiga och diskriminerade folkgrupper i det tropiska Terai i södra Nepal. Arbetet gör tillsammans med organisationen Samari Utthan Sewa (SUS). Arbetet går ut på att förbättra utbildningen, hälsovården, utkomstmöjligheterna och tillgången på mat. Invånarna får också utbildning om vilka rättigheter de har, man hjälper dem att skaffa identitetsbevis och bekämpar kastdiskrimineringen.

Kesh Maya har upplevt diskriminering hela sitt liv.